

N.º SOLT
5
CÉNTIMS

N.º SOLT
5
CÉNTIMS

Veu de la Plana

SEMANARI DEFENSOR DELS INTERESOS REGIONALS

SOSCRIPCIÓ

Castelló, al mes..... 0'25 ptas.
Fora, trimestre..... 1 » »

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

COLÓN, 17, 2.

Tota la correspondencia a la Administració

SE PUBLICA TOTS ELS DISAPTES

No se tornen els originals en cara que no se publiquen

A CERVANTES Y A SHAKESPEARE

Lo dia 23 de Avril de 1616, fita memorable, senyala frèdament el pas a nòva vida d' un gènit de la Humanitat. Soldat gloriós, escriptor immens pujá per son esclarits merits al lloch mes alt que cap a persona de nostre mond. Naixut en solar castellà, la glòria no es sols de Castellà, ni d' Espanya, sino del mond sanser. Sa vida, tan pròdiga en aventures, alcançà plenitud heròica en la famosa batalla de Lepanto.

Moltes de les seues obres ténen prou mérit pera donar a un autor renom inmortal; pero sobre totes elles, remontantse a una alsá impossible d' igualar, se mostra espléndida, triomfal, etérrna maravèlla dels sègles la genial obra «El Quixot».

Nosaltres, recordant les lloances que a la nòstra parla y a nòstra regió dedicà en sons escrits y anònats per gloria tanta, ab tot el fervor de nòstres ànimes maravellades rendim nòstre homenaje saludant a Cervantes a través del temps y de l' espay.

El destí volgué qu' en la mateixa fita avans—dita un altre escritor, d' orige anglés, Guillérm Shakespeare, célebre poeta dramàtic, autor de obres tan perfectes com «Romeo y Julieta», «El mercader de Venècia», «Othello», «El somni d' una nit d' estiu», «Macbet», «Hamlet y altres passara a mon millor, juntantse les dos ànimes enamorades de l' Art, a través de les distancies.

Nosaltres desde nostre modest lloch saludén la memoria de Shakespeare, rendintle nostre fervorós homenaje.

....Discurso que hizo don Quijote, de las armas y las letras.

«.....Bien hayan aquellos benditos siglos que carecieron de la espantable uria de aquestos endemoniados instrumentos de la artillería, a cuyo inventor tengo para mí que en el infierno se le está dando el premio de su diabólica invención, con la cual dió causa que un infame y cobarde brazo quite la vida a un valeroso caballero, y que sin saber cómo o por donde, en la mitad del coraje y brío que enciende y anima a los valientes pechos, llega una desmandada bala, disparada de quien quizá huyó y se espantó del resplandor que hizo el fuego al disparar de la maldita máquina, y corta y acaba en un instante los pensamientos y vida de quien la merecía gozar luengos siglos.»

VENUS Y ADONIS

El amor instituye sus fiestas donde dos se encuedtran a solas.—Est. 21.

La belleza no debe ajarse en capullo; las flores delicadas que no se cojen a tiempo, se marchitan y mueren muy pronto.—Est. 22.

El amor es un espíritu, fuego todo él, que exento de gravedad, en vez de bajar, tiende a elevarse.—Est. 23.

El amor es un fuego que debe apagarse prontamente; pues si dà llama, prende fuego al corazón.—Est. 65.

¿SERÁ PRESÍS....?

«Preguntóle si traía dineros; respondió D. Quijote que no traía blan-

ca, porque él nunca había leído en las historias de los caballeros andantes que ninguno los hubiese traído....

y por esto le daba por consejo (pues aun se lo podía mandar como a su ahijado, que tan presto lo había de ser, que no caminase de allí adelante sin dineros y sin las prevencions referidas, y que vería cuán bien se hallaba con ellas cuando menos se pensase).

En menys paraules no se pot dir major llisó pal viure en este vall de llàgrimes aon tota maldat te áima en que montar sa estansa y tota miseria troba pronte qui l' acullixca.

Nostres sans ideals tambe vagen per les sendes punjoses y se veuen en freqüencia encantats per inesperada aventura.

Llaugers de provicions caminém pà desfer el mal..... els negociants y filibusteros apedrejen nostra convicció rejeneradora. P' el cam de la política anem sinse dinés... sinse prevides y hasta si se vol, diré que sinse camisa, perque noblement nostre pit se mostra valerós al que l' ofen. ¿Será precís en nosaltres confirmar la caballerositat?....

Per lo que puga vindre, revistamse de nobles iniciatives y de mes lloables accions; desfem intrigues, ajuntem còrs, aufeguem en nostre bon consell susceptibilitats pà deixe modo poder anar de «allí adelante» y trovarse en nostre desitjat bé quant ménys se ho pensém.

F. BAIDAL.

Castelló 20 de Avril 1916.

En torn dels polítichs

I

Ha passat la nuvolá de les eleccions, el periodo critich de la colla d' homens anomenats polítichs. Me referixch als que fan de la política quand no una professió u ofici, una preocupació absorbent y continua y altres vegaes arma implacable pera ses atribucions baixes, egoistes. En estos dies s' han agitat, han mogut ses afinitats y ressorts de partit, aplegant al periodo mes alt de s' activitat. Sa inquietut y moviment fon tal que s' ha propagat a tota la massa popular, posantla en vibració y lluita. Lo poble espanyol tan dormit e insensible, tan estàtich e individualiste, pareix que s' ha despereat estos dies, ha entrat en commoció dinàmica, sugestionantse davant del consell, la promesa o l' amenaça del electorero que l' solicitava. El vot, el sagrat vot, ha constituit tots els afans dels funcionaris caciquils, y la busca y captura del mateix ha fet oblidar en el polítich sons sagrats deures pera llançarse al camp aon servir al senyor que li facilitaria la prebenda professional.

Cada hom es un vot, y en este sentit, la condició humana noble y lliure, el sujepte de deures y drets, passa a ser un número que se demana, se reclama, se arranca moltes voltes acudint a diferents formes de pressió, violència y arbitrarietat en los que se sempre se sacrifica la sincera voluntat del ciutatà y se corromp y torç la opinió pública.

La política al us, es con una avalancha que irrump y socava fins les darreres capes socials, sofocant la conciencia del individuo. La política espanyola se impòssa per una força extèrna que obra sobre el poble falt de cultura, de ciutania y, per tant, de llibertad. La política titulà caciquista, se bassa ans-tot en la condició servil y esclava d' un poble.

De lo qu' es la política a lo que deuria ser va tota la distancia moral que hi ha entre obrar per lliure convicció y fer les coses per coacciòns de fòra, es dir, entre la força extèrna y la força intèrna com determinant de nostres actes. Els que creèm en la educació social dels pobles, ha-

bem d' esperar que la força extèrna y tirànica de la política actual vaja cedint al reinat de la força intèrna, de la llibertat individual, garantida en sons drets y expontànea en ses exigencies. Confessém que nòstre poble no pareix evolucionar cap a la sinceritat electoral, y sols una part exigua d' espanyols eixerixis sons drets electius per l' imperatiu del deure y la veritat.

Pero la política es precisa com ho es l' orde social bassat en el dualisme d' autoritat y el vassall. Ademés, es postulat democràtic qu' el governant siga la representació del país, assó es, l' elegit per el poble.

Dins d' este concepte juridich tots los homens tenim funcions polítiques y debem eixerir los drets cívics elegint los representants de la nació.

La mateixa lley democràtica defén al ciutatà pera emitir son vot com a l' hom públic que per vocació o conviniència solicita un' acta no important pera la lley que la elecció se funde en lo condició greguera, inculta y esclava de nòstre poble.

Després de senyalar el terreno sobre que operen els polítichs dins de la lley que impòssa la elecció y el poble falt de conciència y llibertat pera elegir será interessant observar com a consecuències d' este règim el caràcter personalista de nostres eleccions l' actuació generalment caciquista de nostres polítichs.

En el número vinent se tractará d' estes cuestions.

SENY.

Una grand idea

Existixen en nòstra província en pasmosa abundància, un sens fi de retaules y objectes religiosos de gran valia per lo antiquissims, y per ser estos obra d' afamats pintors, qu' en passats segles foren cap de tan difficult art. Es veràment llastimós, que obres tan perfectes degudes a ingènits poch vulgars, estiguin descuidades per complet, y vatjen desapareixen com per encant, puix son

molts els estrangers que 's dediquen a la cassa d' estes inimitables obres, y oferixen cantitats extraordinaries fins conseguir portarles a ses nacions.

Els museus allí, sont replets d' esta classe de reliquies del art pintòrich, y els governs oferixen millions y més millions fins lograr aduenyarse de cuadros y objectes valiosíssims que la majoria de vegades, nosaltres bé per ignorància, o per afà de diners, ignominiosament venèm. ¿Es vergonyós aixó, veritat? puix occurix y no de tart en tart ací en la Espanya nostra. El govern te grand part de culpa, per no dir tota, y nosaltres també.

¿Un remey pera conservar lo nòstre? El hi ha y vaig a exposarlo. Dech fer constar avans, que la idea no es del que soscriu este breu trevall, es de nòstre volgut mestre En Gaetà Huguet Breva. Ell parle puix, «Totes cuantes obres d' art religiós antich existixen en nòstra província, devien ser recullides y portades al palau bisbal del carrer del Gobernador; allí per persones competents, podríen ser convenientment col·locades, convertint ses numeroses y espatoses cambres, en permanent museu de pintura y art religiós, al estil del de Vich y tants altres del extranger».

No es esta empressa de les més arriesgades y difícils, tan sols un poch de voluntat per part de nòstres autoritats eclesiàstiques, sobrarien pera conseguir vore pronte instalat en nostra aimà Ciutat, lo «museu bisbal d' art religiós».

MOSSEN.

Los pobles sens ideals, son pobles estancats que 's corrompen com les aigües encharcades.

PÀGINA LLITERARIA

Historia curta

Aparegué davant ma vista per primera vegada.

Apuella dona, remogué en mon cor un torbellí; feu bullir la passió y un' ansia sens fí s' apoderá de mí, ab desitjos vehements de volerla y ferme ab ella.

Li parlí... Mos entenguerem... Esta nit en la porta; —me digué...

Les nou. Nit d' hivern; temperatura d' estiu.

Mons passos afanosos, s' entorpien; tant volen caminar qu' es traven. Es que caminen dret a la felicitat...

Per fi alplegue. No ho pensava... Està 'n la porta. Sembla una imatge sobre un dosell...

Ab torpeça y açarament, li dich paraules entre-tallades, motiu de la impresió forta que m' produix una dona a qui acabe de coneixer... vullch molt... y em quirde a sa casa...

Primer dia y a sa casa... ¿Será molt bona...? ¿Me voldrá molt...? ¿Es possible m' hatja près carinyo tan pronta?

Tal vegada obedixque a la poca experiència...

Comença l' dialech.

Vullch mirarla als ulls y me créme...

En l' èxtasis de la passió, li demane un bes... Me pára la galta... Sone el petó.

L' atmòsfera se poètica saturantse de perfums ubriagadors... Es menguda una mica de brisa que suauament s' els emporta...

Inconscient-mient li 'n demane un altre... entre-obri sa boqueta com ferida sagranta... sons llabis me criden... una força magnètica, atrau violentament los meus, emparellantlos ab los d' ella... Sona un altre bes... éste es mosegos...

L' ambient s' omplí altra vegada de perfums deliciosos... La brisa d' avans, es troca ara en ventolera màgica, que diu cançons oblidades y

espenta sospirs d' inyor... ¡Tot ho arrebara!...

Dotce colps de campana, anuncien finix lo dia...

La veu gangosa del sereno sembla l' éco...

Los meus passos caminen en direcció contraria a la d' avans; ya no son acelerats... son ara tranquilys y pausats...

Aquella imatje, aquells sospirs y aquells besos... seguiren lo camí del vent... Son ignorats per mí...

Una historia semetjant a quiémera...

¿Culpable ella? ¿Culpable yo...? No tinch respòsta...

FRANCESCH ALLOZA.

¡YA VOREM....!

La fatídica frasse que donat itol a aquestes mal fetes ralles, no solament mos demostra quina es nostra idiosincracia, sino la d' Espanya tota, Es una costum fatal la que tenim casi tots, cuant la majoria de voltes, al aplegar un fet cuansevol a coneiximent nostre, contestem, «ya vorem...» y menys alguna excepció, no fem res per vore lo que s' haviem promés.

Huí en dia, donat el us pera el qual sol destinarse, aquesta frasse, es la que ab menos paraules expresa ab mes eloquència, la ineptitud, la hipocresia, la nulitat o la mala fé d' una persona.

A vegades necessiten l' ajuda d' altres un grup de individuos, que fense los apostols de lo que creuen ha de millorar (si no salvar) als semblants ocupats ab una mateixa professió, o als que per a o b els convindrie estar molt units; robant temps al seus descans propalen de casa en casa la fórmula salvadora; y allá a on mes bona acullida els fan, després d' escoltarlos ab la mes gran atenció, els donen per tota contestació el catastròfich «ya vorem...» que 'ls deixa mes freds, que un marbre. Aquesta frasse aplega tantíssimes

voltes abs seus oits, que poch a poch no els queda altre remey que tornar a mampendre la lluya per la vida ab les mateixes o pitjors condicions que avans d' escomensar.

En termes vulgars, ¡Ya vorem..! vol dir «mire vosté, de tot això que m' ha explicat, no entench ni una paraula»; ¡Ya vorem vol dir «això que tú em dius està molt bé, pero yo no me fie un pel de tú». ¡Ya vorem...! vol dir «mireu, vosaltres trevalleu y sacrificieu vos per eixe Ideal, y quand ya toqueu les bones conseqüencies que puga reportarvos, crideume, que llaures seré vostre en cós y ànima». ¡Ya vorem...! vol dir pereá; ¡Ya vorem...! vol dir «ignorancia» y per fi ¡Ya vorem...! vol dir que aquell que contesta eixa frasse (ab lo sentit que yo vullch supondré) es el ser mes despreciable de la Societat, puix ab personnes així, la Societat y per conseqüencia el progrés no existiré.

De la sublim causa Regionalista altra cosa contariem tots si no fora per la rémora del ¡Ya vorem...!

Es un afront, un verdader afront el que per culpa de la nostra dessidía tinguem qu' estar regits per personnes que ni de llunt, han somniat vòreles, y que ignoren per complet nostres costums.

Les ideas son com les coses materials, que nescisen de ú que les fassa per la impossibilitat de ferse per si, y yo volguera saber inculcar en lo mes fondo de l' ànima del meus compatriotas la necessitat de desterrat de les seues expresions les dos paraules tantes voltes ya mentades y substituirles per altres tres que portades a la pràctica, mos donaríen, en temps no tardá, resultats verament pràctichs, aquestes tres paraules que dich, son:

¡Anem a voreu!

Y al preguntarme si ho farem, yo mateix me conteste:

«¡Ya vorem!

ADELIUS

Defengau VEU DE LA PLANA y defendreu vostres interessos.

Els Clowns!

*A ma volguda amiga
Clotilde Martín.*

Cartells de circo que alegren nos- tres cossos!

Cuand apareixien tapant les parets ab sons colorins scandalosos, plens d' alegría mos diem: ¡Ya están ací els clowns!

Sí, ya están un' atra vegá ací els clowns. Pobres clowns! Gent de la faràndula que per uns javos ya si-guen trits o malalts, ab la tristor en lo cor, tenen que eixir a la redona pista a divertir ya fer oblidar al pú-blic la emoció dels atres números ab ses ridícules payasaes. Pobres clowns que mos fan riure ab ses chi-ri-gotes y comèdies. Y nosaltres al vore éstes esscenes mos riem, mos riem en tota l' ànima y no pensem qu' eixos homens que riuen exterior-ment, ploren en l' interior. Sufrixen

y patixen y tenen dret a que 'n no-
saltres quede algúñ espay, per poch
que sigue, pera consagrarlo a eixos
homens miserables.

¿Y tot assó per qué? Per els malahits dinés. Per eixe metal que causa la perdició de una infinitat de persones.

Y eixos homens, eixos jovens necessiten algo pera viure, y eixe algo do se pot conseguir sens dinés; y eixos dinés no se poden conseguir sens trevallar.

Pero son treball es cruel, infinitament cruel, y aquell que riu al vore als clowns pegarse galtées es perque ignore, millor dit, no han reflexionat sobre la vida d' aquests homes.

¡Ya están ací els clowns!

Cuàntes vegades de chicotets mos
ham abobat a la vista dels programes
y ham annat a les funcions de circo
en les que els clowns, eren pera no-
saltres els personatges principals.

Tingam compassió, puix, eixos pobres homens que no fan altra cosa

mes que trevallar encubrint baix la cara mascará de grosseres pintures un mon de tristor y melengia.

GUILLERMO NURENCI

A decorative horizontal border at the bottom of the page, consisting of a repeating pattern of stylized floral or leaf motifs enclosed within a grid of squares.

La Espanya del segle XIX que presencia aquest inesperat fenomeno històrich, res de por te que tindre ni recelar de tan peregrí renaiximent; porque enjamay isserà més grant, més fòrta y poderosa l' unitat d' un grand poble, que quant s' amostre 'n ella mes pujant y vividora la rica varietat que la constituixca.

Joseph Amador de los Ríos.—
discurs en la "Real Academia de la
Historia,".

DESIG

A Josefina

«Vullch nineta meua, contarte les meues penes. Vullch que saries la inmensitat del meu dolor. Pareix que dolen menos les propies penes quand se confesem a un' ànima semejant a la nostra. Bé saps que te vullch, com no mes 's vol, una vegá en la vida.

Tú saps de mon carácter somniador. Tú saps que m' plauen les nits de lluna, l' ombrat dels coputs abres, la soletat, el misteri, l' apartament.

Puix bé: anit, germana lluna apenes vullgué amostrar sa pàlida careta per entre l's negres nubarróns.

El tronch d' un germá ciprer del cementerí, prestà apoyo a mon consansat. y en esta situació deixí volar mon espirít.

Una llosa parava front a mí, sa blancor de misteri y a un clar de la lluna, llixquí «A Lluis, de s'aimada».

Y tal volta eixa aimada al borrar
de son pensament la image del voll-
gut, omplí son cor d' altres amors.

Y evocant ta presencia me dia:
Nineta meua, nineta, yo vullguera
morir en tú quand tu morires. Vull-
guera morir abraçat a tú; junts mos
soterraríen envoltats en el blanch-
cendal de nostre amor. Y els cuchs-
poch a poch, anirient roent nostres
entranyes.

Tons llabis que deixarien al descobert les grogues dentetes qu' un temps foren blanques. Tons ullsverts qu' abandonarien les órbites, després vuides...

Y mes tart, quand els cuchs asquerosos acabaran la seu faena, ton esquelet y mon esquelet continuarien junts, abraçats dents sobre dents, ya que no llabis, sobre llabis. Eixe es mon desig y seria la meua felicitat.

Imbuit per eixos pensaments, al sentir en la pell del coll un roce, pensí que era un cuch y m' alcí de sopte. Un fulleta seca quedá presa entre l's dits.

Soltí una carcallá y un' altra carcallá me respondí. Sentí un extremoiximent a lo llarch de l' espina. Pensí: Era el eco. Pero no vullguí repetir la carcallá.

Y en pas apremiat que yo pensava moderar, pera pareixer valent davant de mí propi, m' en ixquí. Una sombra passá davant de mí. El sepulturero. Y un tremendo corp abati ses ales, sobre un nicho.

Si, nineta, sentí molta por, porque anava a la mansió dels morts, en calitat de curiós, de visitant. No n' tindré quant anem els dos junts en calitat de amor. ¿Veritat?

Així parlava a s' almada un romàntich empedernit....

F. CANÓS FENOLLOSA.

COMENTARIS

Se parla estos dies en la cambra de la Joventut Regionalista d' esta ciutat, de un homenaje que se pensa fer al benemerit P. Lluis Fullana, festejant la publicació de la primera Gramàtica de la Llengua valenciana.

Creém molt atiná esta idea y esperém vòrela pronte feta realitat.

Decididament lo domenge pròxim a les set de la nit se inaugurarà l' anunciació Exposició de pintures en la Joventut Regionalista. Esperém que l' públic honre nostra casa en sa visita y veja, al mateix temps, els treballs que presenten una colla de joves estudiosos y amants de l' art.

Hores pera visitarla, de 11 a 1 del matí y de 7 a 9 de la vesprá.

Ab molt de gust habem iletgit en nostre apreciable colega *El Maestrazgo*, un article firmat per En Robert R. Climent, el qual mos brinde la idea—que celebrém moltíssim—de ser nosaltres els que iniciem la campanya y realiació de la *Festa de la llengua valenciana* com igual-

ment fant Catalunya y les Vascongades.

Prometem ocuparmos defengudament del asunt.

◆ ◆ ◆

Habem llegit la fulla-manifest qu' els valencianistes diritjisen als valencians, com despertá als esperits adormixcàts y apàtichs.

Digne d' aplaudiment es aquest manifiest, pero mes digne encara de pendreu en conter.

Es necessari pèndre un fort reconstituyent, pera evitar pronta-ment l' atrofia que mos sumix y mos impossibilita pera la lluita.

Així y sols-ment així, trevallant sens perea, es del unich modo que podrem vore realicat nostre ensomit daurát.

Avant Joventud Valencianista; D' aquest modo y de cap altre, es com se fa patria!

◆ ◆ ◆

Habem rebut la visita en nostra Redacció dels vollguts colegues *El Imparcial y Voz del Pueblo* de Vinaroz, *La Unión* de Burriana, *El Eco de Buñol*, *La Libertad* de Valencia, *La Piula* de Barcelona, *El Abstemicio*, *El Amigo del Pueblo* y *La Escuela* d' aquesta ciutat, als quals desitjem molts anys de compaïserisme y molt gustosos continuar émbo cambi.

◆ ◆ ◆

El dimecres passat en el local de la societat Juventud Regionalista, se doná una magnifica audició musical. Un distinguit quarteto format per los senyors Salvador, Sabat, Sanchis y Férez, tocaren ab gran conjunt, magnific colorit y elegant fraseo les «Set paraules de Jesu-Christ» del celebrat autor Hayden.

La numerosa concurrencia que honrà les cambres de la Joventud Regionalista premiá en los seus calorosos aplaudiments la llavor cultural del quarteto.

Reiná molta animació y alegría y tots feren vots perque se repetixquen ab freqüència estes reunions.

Tota la Joventud, la Junta dirigidora y en especial son President dóna als músichs y al públic les mes expresives gracies.

PAGINA LLITERARIA

R LA REDACCIÓ DE «VEU DE LA PLANA»

ESCLAT DE FLOR

... Y a un viu y violent dialech, seguí un colp sech com d' algo qu' en força en terra chocava, com estampit de tró en nit de tempesta...

Era la finestra de la barraca del só Inai

que per primer vegá fon tancà per Pepeta en violència, en nit que la lluna poetaça va aquells contorns, y mentres per lo cequiol, per baix les soques dels mangraners, corria l' aigua espantans a onades com murmurant tèndres cançons d' amor...

Y Bastianet s' alluntá en pas ferm y seré d' aquella blanca barraca niu de sons amors, ensembs qu' els renocs en son monòtono croar quebraven el profond silenci de la nit...

Y esta fon també la que per primer vegá no cantà Bastianet unes albaes a sa promesa, ni la rondalla de fadrins es pará davant de casa Pepeta pera deixar oir una serenata en la primera «nit de la Rosa».

◆ ◆ ◆

Ha passat molt de temps. Pepeta y Bastianet encara no s' parlen. Ningú pot averiguar el motiu d' aquella rinya. Acas ho saben ells? A tots estranya. Qui tenia la culpa? Dificil era el saberlo. Un a l' altre se volien, se adoraven, pero... se temien vores. Per què? qui ho sap; ningú volia donar son braç a tòrcer. Qui venceria a qui?

Es maig primavera se mostra falaguera tapicant d' un verdenc granat tota l' hora, que de llunt presenta un aspecte encantador, resaltant entre els variats colors, el vert esmeralda dels daccars, fets brotar per les plujes benevides.

D' entre les cequies, se erigen mages-
tuosos els alta canyaverals. Colles de chavalls ixen al camp; al morir la vesprá, pera tallar la mirta en que per la nit han de fer l' enramá a sa promesa...

Es l' hora del crepuscúl... hores de nostalgie, de meditació, de passions; hora dedicada a evocar records.. de inyor...

Y en est' hora en que tot sembla poesia, en que sols se respira amor, ella, la dels ulls negres recordava... recordava, aquells felics ratos passats junt a ell, embaunats per la fragància de les roses, els lliris y clavells; y sens saber per què, cristal·laven en sons hermosos ulls, grosses llàgrimes paregudes a gotes de rossa...

◆ ◆ ◆

Al accompasat y clar ruïdo dels guitarros en la quetut de la nit, una veu clara y potent, accompanye un entonat cant. Detrás lo finestral una jove sospira; son cor brolla de alegria al escoltar la veu de son vollgut... s' allunta la rondalla, y cautelosamente la porta s' obri.

—Pepeta,—Bastianet—, exclamen en forta emoció al mateix temps.

—Tú, ací?

—Sí; yo, que no podent estar mes temps sens voret, vinch hui a que me perdone y oblide lo passat.—Pren; pera tú les he cuillides; les mes bledanes y fresques de tota la contorná Y li entregá un escullit ram de varioes flors, que molt tremolosa y en emocio l' estretia contra son pil.

—Y ara me perdone?

—Bastianet....

—Pepeta....

Y a la claritat del resplendor de la lluna, apareixien confundides en una, les agrandaes siluetes dels dos enamorats.

Bastianet absorbi en delicia els llabis carnosos d' aquella boca fresca y roja; y al tems qu' en l' aire esclatá un bes apassionat y llarch, en la església cridava el bronze a reçar; els pardalets cabriolechan per l' aspav entonant plegaries d' amor; els grills apagaven son pesat chirriar; per lo sequiol, corria l' aigua espantans a onades per baix les soques dels mangraners; y les flors, els lliris y clavells, obrien son càlic, al igual que Pepeta y Bastianet obrien també sons cors en la primera «nit de la Rosa».

F. FALOMIR.

DE SPORT

¿Per qué ya no se júa al foot-ball en Castelló? Esta pregunta la faig un dia y altre y ab molt de sentiment no trove ningú que me la conteste.

¿Es que no hi han elements? Yo crech que sí.

Els footballers de Castelló en la nòstrá curta campanya representaren un paper important en l' historia footballista regional valenciana y ab cambalaig hui en dia ja no queda vestigi d' aquella afició, veent desapareixer tota manifestació per la renaixènsa d' este sport.

Tinguem en el seu temps societats dedicaes a fomentar el desenvolupament del foot-ball, formant part d' elles valiosos elements, que mes de quatre voltes posaren en compromís les victòries alcançaes per teams forasters sobre nosaltres y que si no decidiren la sort a nostre favor fon per falta d' entrenament de sons juadors y la falta d' unitat de dos Societats, el Deportivo y el Castalia que per aquell entoncés s' encontraven en cruentíssima discordia.

No vaig a fer ara història de les rrencilles y desavenències que sostinen les avansdites entitats, pues no es objecte meu en estos ralles el posar de relleu les causes qu' influïren en aquelles revoltas.

Mon pensament, ma idea, va dirigitada a d' aquells qu' encara senten el footballisme, a d' aquells que vullguen trevallar per la idea footballística y que despèrts despèrts del somni letargich a qu' estaben someços, siguen els portaveus y engendros d' una nova era de footballisme regional.

El meu goig seria vore a una de les societats qu' he mencionat, el Castalia; la única que hui en dia existix, la qu' encara sosté son pabelló footballístich (per desgracia algo oblidat) trevallar per el resurgiment d' eixa noble sport, per reorganizar sons teams y fora ella la que per segona volta eixecara la bandera footballística castellonenca a l'

alça d' una de les primeres de la regió.

Que siga puix el Castalia el que ab ses aguerrides hòstes y lluytant ab teams forasters, torne els ànimis als qu' en sos triunfos se dorgueren, que se restablixca en Castelló la força footballista que avans tinguerem (que odis y envetjes creaes per elements extranys a este sport allunyaren de nosaltres tota idea de renaiximent) y que siga nostre poble el regenerador d' éste sport perdut per l' apatía de nostre caràcter.

SAMARRUPIA.

Prechs y pedraes

Esta pedrá la tirem encara que sinse fanch a la digna Comissió de Pasejos; puix segurament, abstraguda en altres assunts se li ha oblidat que en *hu* dels dos únichs recipients del «Paseig avenguda del grans homens» pera fer les necessitats, precisa ans ser duenyo de *hu* d' eixos artefachs mortifers que ara més que may priven. ¡Mes claret! ¡que hi ha que anar en submarino!

La canyeria s' ha reventat y el recipient es una verdadera inundació. ¿Els dies que fa?

La plaça de la Independència en les últimes reformes portades a efecte per nostre Exm. Ajuntament, ha quedat bastant bé. Sols una cosa desdiu de la importància de dita plaça; les dos columnes d' iluminació alçades en el centre, porten per remat un ridicul aret de ferro que's la risa, per vergonya nostra, de tots cuans visiten esta Ciutat. ¡Cuánt millor estaven les mateixes columnas en els antichs farols! ¿Per qué no se 'ls coloca un artistich remat, que mol bé podria ser com els de la plaça del Rey En Jaume, o cosa pareguda?

Sr. Alcalde; ¿per qué no 's permet pegar un passeig per la plaçeta de les Creus? Els vehins li ho agrairien molt. Es verament vergonyós l' estat d' eixa plaça. Hi ha que vore de prop el abandono y porqueria qu' en ella existix. El senyor inspec-

tor de Sanitat, també podria fer una visiteta y percatarse bé dels mals que pot produir eixa falta de higiene. Pero apressa qu' es fa tart y bé el estiu y pot,.. ploure.

Mos permitim pregarli a nostre Ajuntament se digne ordenar als peons a les seues ordens, que netejen la estatua del Rey En Jaume; hui dona pena vore tot alló plé de llandes y pedres causant en assò dos mals. El primer que fa lleig el monument y el segón que diu poch en favor de la cultura d' un poble.

Esperem ser atessos.

CONCURS

A contar dende hui «VEU DE LA PLANA» obri el següent concurs:

TEMA

«Descripció del descubrimen de les Amèriques per Colón. Influència de València en tal descubrimient».

BASES

- 1.ª A este concurs poden concurrir tots los chichs y chiques d' este Reyna de 9 a 15 anys d' edat.
- 2.ª Los treballs que s' presenten serán escrits en valencià.
- 3.ª Los treballs aniran tancats en un sobre, este sobre portará un lema que serà el mateix en que aniran firmats los treballs. Acompanyarà al treball un sobre mes petit y dins una carta que continga nom y apellidos del concorrent y domicili.
- 4.ª Los treballs aniran dirigits a la redacció de VEU DE LA PLANA.
- 5.ª El temps pera presentació de treballs finirà lo dia 31 de Maig.
- 6.ª Se publicarà el treball premiat y el retrato de l' autor,

Se nomenarà un jurat format per persones competents.

El premi serà un estuig de dibuix que regalarà *hu* dels de casa.

Castelló: Imp. Barberá.

PETRÓLIO Y GASOLINA

de la casa VILELLA, de Reus

DE VENTA:

ENRICH TARREGA

Plaza de Tetuán.—CASTELLÓ

Lampares OSRAM

A 1'90 Pesetas, de 5 a 50 bujies

Marca wolfram a 1'40 ptes de 5 a 50

» Vulcan a 1'30 lámpara

» Madrid a 1'30 ptes. »

Inmens surtit en aparatos pera gabinet, saló y mentjaor

Fornillos, Planches, Cazos y Estufes eléctriques

Complet surtid en material pera instalacions

Lampisteria de PERE FECED

González Chermá, 78

Insecticida RODRIGUEZ

Contra el Poll-roig, Serpeta, Pulgons, Fumagina, Negreta y cuants insectes y criptógames ataqueun al taronger, llimoner, oliveres, pomeres y demes arbres.

APROBAT son empleo per R. O. de 30 de Giner de 1912.

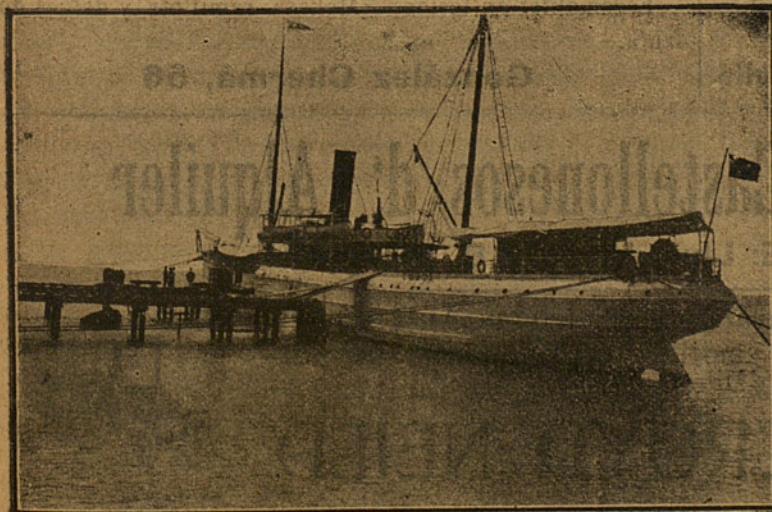
DEPÓSITARI:

En Joseph Vaquer Gomis

Paseig de Morella, 5

CASTELLO

Linea de Vapors TINTORÉ

A causa de la guerra y per carestía de vidre, les botelles de **Champagnette** s' han putjat a 1'40 pesetes la botella. Tornant lo casco a 1'15 ptes.

ULTRAMARINS de LLUIS CATALAN "El Morito"
— Castelló —

RELONGERIA

♦ ♦ ♦

Eduard Parés

GONZALEZ CHERMÁ, 76

Relonges de les millors marques, cadenes, dijes, ulleres y gafes de totes classes. Gemelos Teatre y camp.

PREUS SENS COMPETENCIA

Droguería

L' ARAGONESA

— DE —

:: Lluis Gomez Molinos ::

64, Colón, 64.—CASTELLÓ

Complet surtit en perfumeria del pais y extranjer. Drogues, Colors, Barnisos, Pincells, Articles fotografics i maquinaries.

Venta exclusiva de Alcohol SOL y Colonia ESA

BARCELONA

Servici fixo y semanal entre Castelló
y Barcelona

PER LO MAGNIFIC VAPOR

FRANCOLI

Travesia rápida.—Llum elèctrica en tot lo barco. — Telegrafia sens fils. — EXIDES: De Castelló, Dumenge 11 matí. — De Barcelona, Dimarts vesprá. La càrrega s' atmet en Barcelona, el dilluns; en Castelló, el dimecres.

Per informes a Domenech Cert S/A, Plaza de la Paz, 3

CASTELLÓ

Paseig Colón, 11.—BARCELONA

URALITA-ROVIRALTA

Pisarra artifisial d' amiant y portland comprimid pera Taulées, revestiment de parets humides y cel rás.

Pianches especials de 120 per 150 centímetres pera cubertes de poca pendent.

Llauger, incombustible, etern, resistent als vents mes impetuós, completament impermeable, llis y limpio sempre y admís distinches combinacions de color; d' instalació facil y rápida.

Utilicand URALITA poden reduirse a lo límit les armadures de cada cuberta.—Demanen mostres, catálocs, llibre de Referencies y Presupost qu' oferim sens ningún compromís per part del compraor.

ROVIRALTA Y COMPAÑIA, S. EN C.—INGENIERS.—BARCELONA

Depósito en Castelló a carrec de J. B. Valls Climent.—Alloza, 135

TOS... TOS... TOS...

Les PASTILLES MONSERRAT curen tota afecció del sistema respiratori, tos, bronquitis, asma, dengue y catarrus, per crònics que siguen.

Venta en Farmacies y centres de específics. En Castelló FARMACIA DE JOAN A. PARCUAL, González Chermá, 66

EDUARD VICIANO

PAQUETERIA.—MERSERIA — ALTES NOVETATS Tires b rdaes desde 10 céntims vèra. Gran surtit en colls «Pierrot» «Olga» y corbates «Nortón».

Caballers 1 y Colón, 20

Casa de SÁNCHEZ GERMANS

(SUCESORS DE ENRIQ TÀRREGA)

Establiment acreditadissim, perque sa norma es: servir al public cada vegá millor. Gran surtit, qu' es renove constantment, en comestibles fins y en tots los gèneros concernents al ram de

ULTRAMARINS

Diariament resibim los millors articles indicats pera la present època.

Depositari exclusiu de la Cerveza Petry
36, Plaça de la CONSTITUCCIÓ, 36

Transports de totes classes

Màquines, calderes, y ferros per tonellaes. Conductora especial y embalaor de mobles.

J. VIDAG Y FIGGS

Pí y Margall, 57 y Obelisco, 8.—Castelló

Automòvils Castellonesos d' Alquiler

GARAGE: Lluis Vives y E. Viciana

Construcció, alquiler y reparació de Bicicletes. Automòvils de propietat. Grands facilitats, casilles independents, llavaor y fosos. Stock Michelin.

RUSSELL ECROYD NEILD

Nou y grand taller, Lluis Vives, 12 al 20 y Escultor Viciana, 14 al 26.—**CASTELLO**

BAR FORNOS

Café extra, Vermouth Torino, Eixarops, Licors de les millors marques, Serveses del país y estrangeres. Depositari exclusiu del SIDRAL TEIXIDÓ.

Joseph Segarra

G. Chermá, 84 — Castelló

Elixir Gomenol Climent

Es el millor antisèptic de les vies respiratories

Curen radicalment els Catarros crònics y aguds. Tos, Bronquitis, Asma, Grippe, Resfriads y totes cuantes enfermetats radiquen en l' aparato respiratori.

Supere als demés balsems en acció ràpida y may trastorne les funcions digestives.

Depósito en Castelló: Victorí Aparici, Pí y Margall, 7

**Sabateria
DE**

JAUME GONZALEZ

Calsats de última novetat. Especialitat en el calsat a la mida.

20, Enseñanza 20, (SUCURSAL EN LA FIRA)

Moderna y Lujosa Confitería y Pastisseria

— DE —

Vicent Blasco

Especialitat en tortaes «Mokas» ramillets y dolços de fruta.

González Chermá, 56